

1. UVOD

1.1 Predmet i problem istraživanja

Osnovni predmet istraživanja je spoznaja da li banka može prilikom odobravanja kredita predvidjeti kreditni rizik i pronaći adekvatne mehanizme zaštite od njegovog uticaja. Banka nikada ne može biti apsolutno sigurna da će kredit biti vraćen na vrijeme. Već u trenutku odobravanja kredita svaki klijent ima neki kreditni rejting, a svakom kreditnim rejtingu može se pripisati određena vjerovatnoća neizvršenja kreditnih obaveza. Osnova kvalitetnog upravljanja kreditnim rizikom je provođenje adekvatne analize kreditne sposobnosti klijenta, a što je predmet ovog istraživanja.

1.2 Svrha, značaj i cilj istraživanja

Istraživanje je provedeno sa ciljem da se utvrde uzroci nastanka kreditnog rizika, kakve posledice on može imati po banku kao i načini njegove prevencije, odnosno kojim metodama se banka može zaštititi od uticaja kreditnog rizika.

1.3. Hipoteza istraživanja

Poslednjih godina krediti su dosegli domen masovne primjene, pa je tako i kreditni rizik postao najčešći rizik kome se banke izlažu. Kreditni rizik nastaje u trenutku kada korisnik kredita nije u mogućnosti izmiriti svoje kreditne obaveze definisane ugovorom. Sposobnost korisnika kredita da uzeti kredit vrati u ugovorenom roku relativno je moguće utvrditi, međutim spremnost korisnika da vrati kredit subjektivan je faktor i kao takav teži je za procjenu. Na kreditnu sposobnost klijenta utiču brojni interni i eksterni faktori. Stoga, osnovna hipoteza rada glasi: Stepenn izloženosti banke kreditnom riziku teško je izmjeriti iz razloga što je sam intenzitet kreditnog rizika promjenljiv i mijenja se tokom otplate kredita.

1.4. Metode istraživanja

Istraživanje je provedeno na bazi stručnih teoretskih činjenica, kao i podataka koje pruža Agencija za bankarstvo uvidom u izvještaj o praćenju poslovanja banaka u određenim periodima, kao i relevantnim podacima Centralne banke o pravilima i uslovima poslovanja.

1.5. Struktura rada

Rad se sastoji iz četiri dijela. Prvi dio odnosi se na metodologiju izrade rada. U drugom dijelu definisan je sam proces kreditiranja, vrste kredita, principi kreditne politike, uslovi odobravanja kredita, operativni polovi koji prate izdavanje kredita kao i definisanje značaja kamate kao cijene kredita. U trećem i najobimnijem dijelu definisan je pojam kreditnog rizika, načini na kojima se upravlja i mjeri kreditni rizik, principi kreditiranja u uslovima rizika, bankarska regulacija i supervizija kao i primjena propisanih bankarskih standarda po pitanju prevencije rizika u bankarskom poslovanju. U četvrtom dijelu izneseni su podaci vezani za sektorsku i ročnu strukturu kredita u Republici Srpskoj, kvalitet aktive i sve veću pojavu nekvalitetnih kredita.